

Опитування мешканців та стейкхолдерів Новотроїцької селищної територіальної громади

В межах процесу стратегічного планування та розробки Плану відновлення та розвитку територіальної громади у квітні – травні 2024 року було проведено дослідження:

думки менеджерів (управлінців) муніципальної та державної сфер управління селищної територіальної громади. Серед основних респондентів – представники вищих та середніх ланок управління муніципального та державного секторів, а саме керівництво громади, представники апарату управління, керівники структурних підрозділів, керівники комунальних підприємств, установ та організацій, керівники державних підприємств установ та організацій, присутніх на території громади, а також їх структурних підрозділів (поліція, ДСНС, тощо). Дослідження думки менеджерів важлива з точки зору формування ефективної політики місцевого економічного розвитку, відновлення та розвитку громади;

думки бізнесу (підприємців та представників підприємств) Новотроїцької селищної територіальної громади;

думки мешканців Новотроїцької селищної територіальної громади.

Методологія та структура вибірки

Інформація для дослідження отримана шляхом заповнення анкет, які було розміщено на офіційному сайті Новотроїцької СТГ та на офіційній сторінці у соціальній мережі. Окрім того, посилання на опитувальник розповсюджувались представниками Новотроїцької селищної ради безпосередньо серед цільової аудиторії.

Комплексна мета дослідження – отримання корисної і достовірної інформації щодо формулювання спільного бачення відновлення та майбутнього розвитку Новотроїцької селищної територіальної громади; визначення ключових проблем/потреб, пріоритетів відновлення та розвитку громади в майбутньому; оцінки ділового середовища (бізнес-клімату), оцінки ефективності взаємодії із місцевою владою, очікувань суб'єктів господарювання; визначення бачення мешканцями громади рівня безпеки (за основними компонентами), основних обмежень, а також ключових пріоритетів розвитку громади / напрямів відновлення; визначення переліку проєктів, необхідних для відновлення та розвитку територіальної громади.

Дані про респондентів представлені виключно у агрегованому вигляді та можуть бути використані виключно за згоди останніх.

Висновки за результатами опитування менеджерів (управлінців) муніципальної та державної сфер управління територіальної громади

1. **Кількість отриманих анкет від менеджерів складає 45 респондентів.** Цінність думки менеджерів (управлінців) надзвичайно висока для формування ефективної політики місцевого економічного розвитку, бачення розвитку громади, важливості відновлення та перспектив розвитку, а також одним із важливих джерел при визначенні пріоритетів та проблем розвитку, а також проєктів місцевого розвитку.

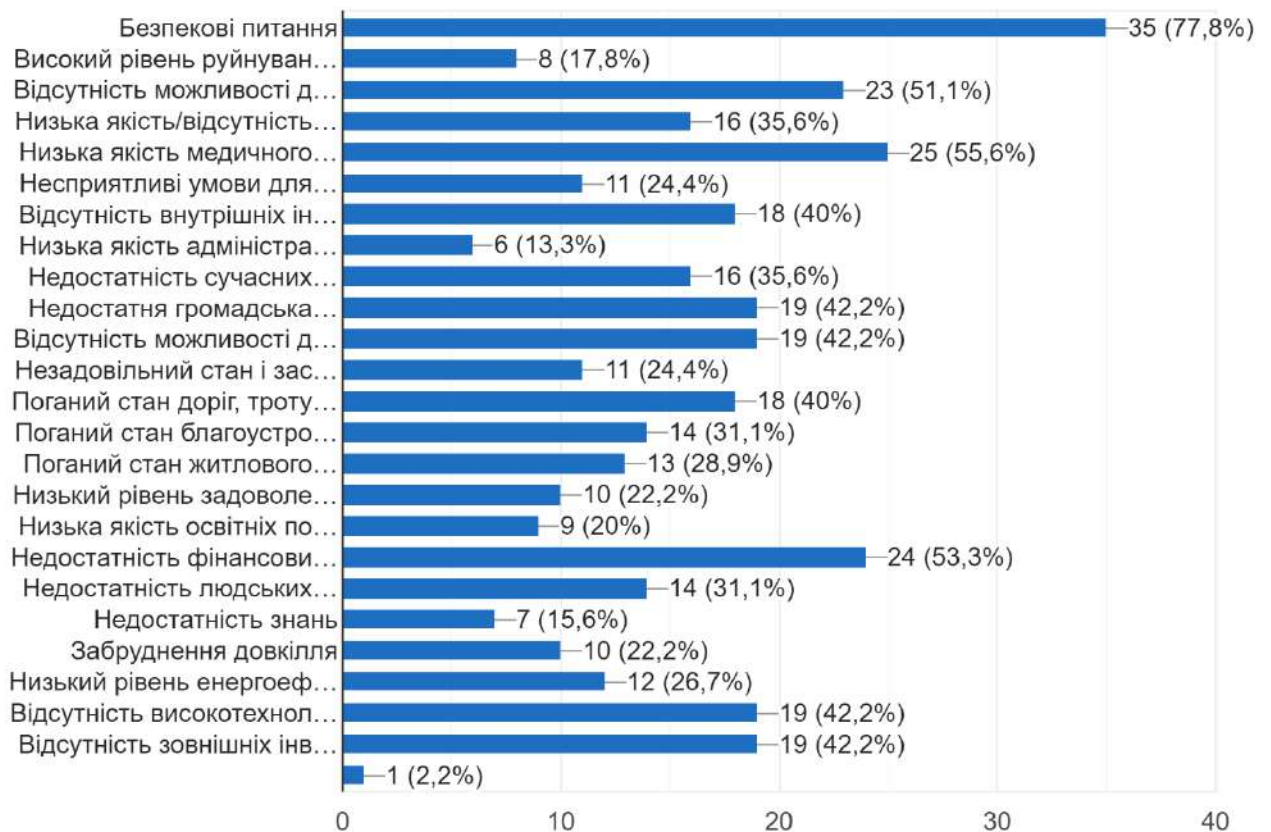
2. **Гендерний баланс** респондентів значно зміщено в сторону жінок (88,9% від загальної чисельності респондентів) і це пояснюється тим, що війна триває і значна кількість чоловіків задіяна у військових діях. Однак, не може не тішити той факт, що віковий розріз респондентів збалансований присутністю в опитуванні думки різних категорій респондентів.

3. Під час оцінки громади були виявлені **проблемні сфери громади**, які були оцінені за найменшими балами. В результаті можна зробити висновки, що в громаді не вистачає робочих місць та відсутні вакансії, все ще існують значні фізичні загрози, є проблеми із енергетичною та економічною безпекою.

4. Серед **основних проблем** респонденти вказали на: безпекові питання (77,8% респондентів), відсутність можливості для працевлаштування (51,1%), безробіття (руйнування, закриття підприємств), низька якість медичного забезпечення(55,6%), відсутність внутрішніх інвестицій, недостатність фінансових ресурсів (53,3%), недостатня активність мешканців (42,2%) відсутність зовнішніх інвестицій (42,2%), відсутність можливостей для самореалізації молоді (42,2%), а також низьку якість/відсутність комунальних послуг (водо-, газо-, електро-, теплопостачання)(35,6% респондентів) тощо.

2. Які з чинників / проблем мають найбільш негативний вплив на розвиток Вашої громади після деокупації (звільнення) або активних бойових дій? (Виберіть варіанти)

45 відповідей

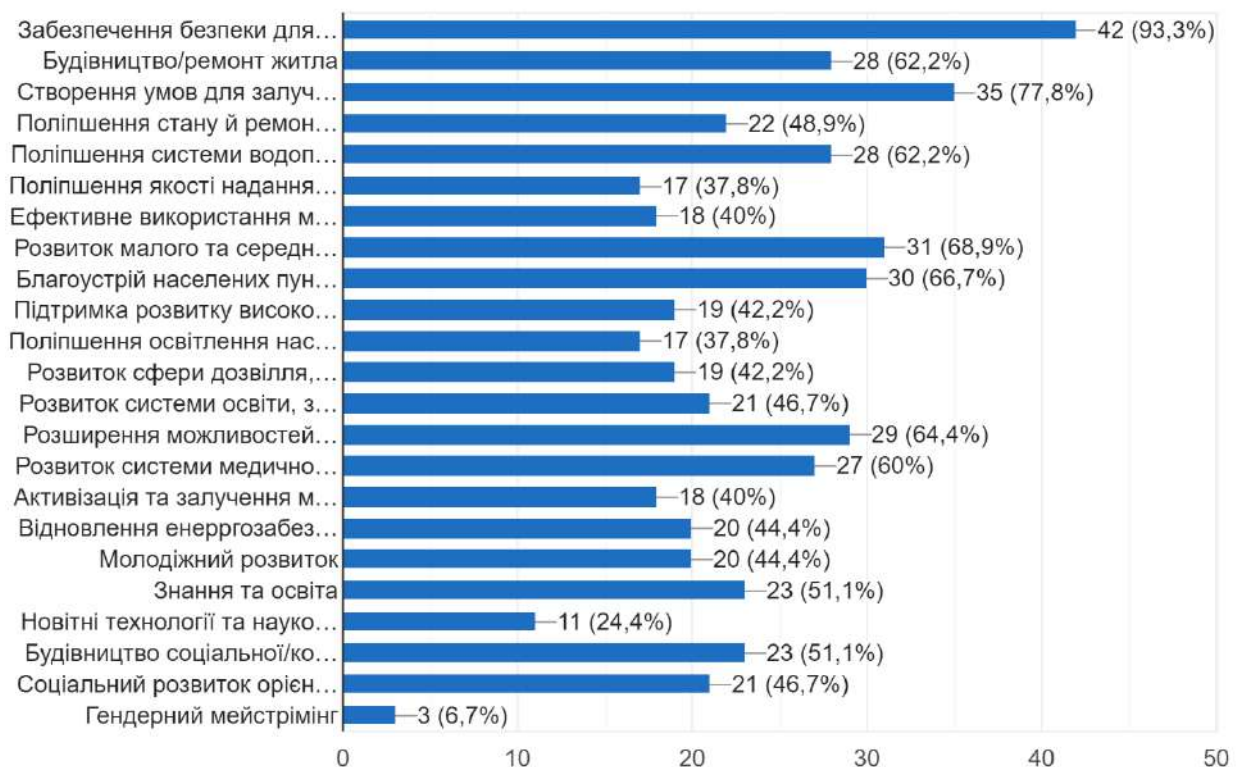

5. Вирішити зазначені проблеми можливо завдяки планувальним діям в рамках визначених респондентами **пріоритетів**, найбільш переконливими з яких є:

забезпечення безпеки для громади (93,3% респондентів); будівництво/ремонт житла (62,2%), створення умов для залучення інвестицій (77,8%); поліпшення системи водопостачання та водовідведення (62,2%); розвиток малого та середнього бізнесу (68,9%); благоустрій населених пунктів громади (66,7%); розширення можливостей для працевлаштування, у тому числі ВПО, молоді та жінок (64,4%); розвиток системи медичного обслуговування (60%); поліпшення стану дорожньої інфраструктури; будівництво соціальної/комунальної інфраструктури; відновлення енергозабезпечення громади, енергоефективність, зелена енергетика тощо.

3. Які завдання / напрями є найважливішими для відновлення/розвитку Вашої громади?
(Виберіть варіанти)

45 відповідей

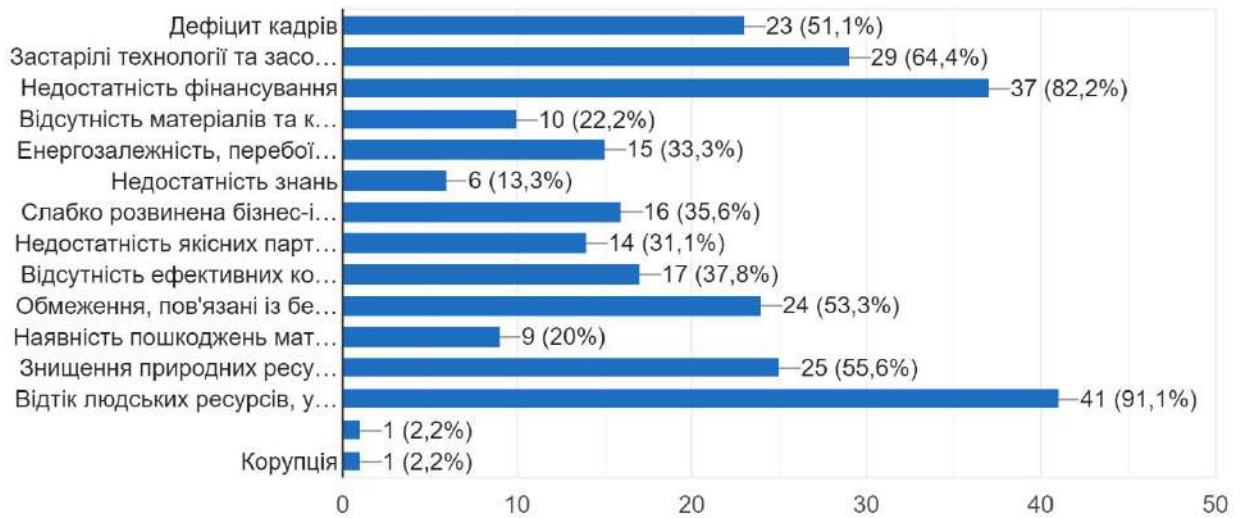

6. Респонденти зазначили, що необхідно розвивати пріоритетні для громади галузі економіки, а саме: сільське господарство (у т.ч. фермерство) 86% респондентів; аграрно-промисловий комплекс 82,2%; харчова та переробна промисловість 64,4%; торгівля/сфера послуг 46,7%, туризм тощо. У той же час, серед ключових ідей-драйверів економічного розвитку були зазначені також виготовлення будівельних матеріалів.

7. Серед дефіциту ресурсів респонденти зазначили: відтік людських ресурсів, у тому числі молоді; недостатність фінансування; пошкодження матеріально-технічної бази, критичної інфраструктури та житлового фонду через військові дії; енергозалежність, перебої із енергетичним забезпеченням тощо.

5. Відсутність або недостатність яких ресурсів та умов мають найбільш негативний вплив на відновлення та розвиток громади?

45 відповідей

8. Серед основних **послуг/інструментів**, які необхідно розвивати для покращення бізнес-середовища у громаді: забезпечення прозорого доступу до земельних ділянок (73,3%); впровадження стимулів для розвитку бізнесу, у тому числі фінансових (66,7%); забезпечення прозорого доступу до використання комунального майна (53,3%), надання якісних адміністративних послуг (53,3%), створення центру підтримки бізнесу (48,9%), розвиток самозайнятості (46,7%); консультативний супровід бізнесу (37,8%), навчання та активна інформаційна підтримка підприємництва (40%) тощо.

9. Серед **можливих форм співпраці та партнерства** респонденти віддали перевагу міжнародній співпраці та грантовим конкурсам (75,6%), державно – приватному партнерству (68,9%); стажування, обміни, неформальна освіта (53,3%), співпраці між бізнесом та громадянським суспільством (35,6%).

10. Серед основних **слабких сторін громади** респонденти зазначили: демографічні проблеми та міграцію; ризики, пов'язані із військовими діями та безпековими питаннями; недостатній розвиток економіки, низька активність і ініціативність бізнесу та громадськості; відсутність зрошення; відсутність газифікації в населених пунктах громади, відсутність умов для переробки сільгосппродукції, відсутність підприємств(заводів),

11. Серед основних **сильних сторін громади** респонденти зазначили: вигідне розташування з огляду на логістику; агропромисловий комплекс, значна територія сільгоспземель, наявність туристичних об'єктів та природних ресурсів.

12. **Ідеї потенційних проєктів** (сфер реалізації проєктів): відновлення зрошення, розвиток агропромислового комплексу, відновлення інфраструктури залучення іноземних інвестицій, обмін досвідом; розвиток туристичного сектору; започаткування та розвиток підприємств із сортування сміття, виробництва будівельних матеріалів, переробки сільськогосподарської продукції; відновлення та облаштування освітніх закладів, закладів охорони здоров'я.

13. На думку опитуваних, **першочергового відновлення потребують:**

- Медичні та освітні заклади;
- Житловий фонд;
- Місця розташування органів влади (приміщення поліції, ДСНС, ОМС);
- Критична інфраструктура (у т.ч. об'єкти енергетики та водопостачання);
- Система зрошення

14. Також респонденти відповіли, що всі об'єкти потребують відновлення з урахуванням пріоритетності в порядку черговості.

Висновки за результатами опитування представників бізнесу (підприємців та представників підприємств) Новотроїцької селищної територіальної громади

1. **Кількість отриманих анкет та структура вибірки** вказують на низьку активність та консолідацію бізнесу навколо головної мети – відновити громаду після військових дій та зробити її краще. Анкетування пройшли лише 14 респондентів зазначеного кластеру. Такий показник, в тому числі, спричинений тимчасовою окупацією території громади на момент проведення опитування, в результаті чого частина підприємців змушена була тимчасово призупинити діяльність, частина самозайнятих працівників були мобілізовані.

2. Гендерний баланс респондентів розподіляється наступним чином: 50% жінок та 50 % чоловіків.

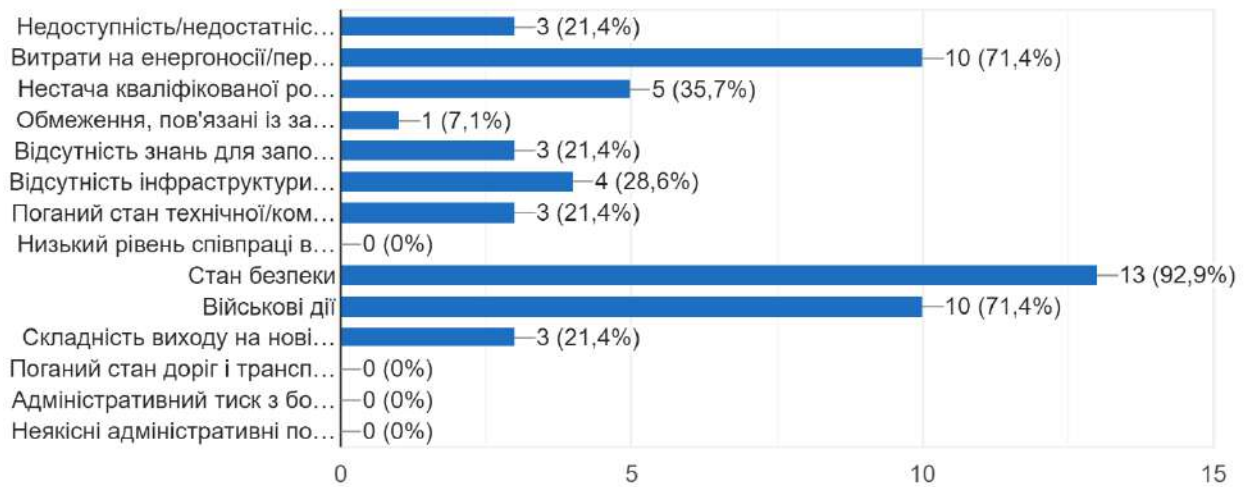
3. Середня оцінка (3 із 5 можливих). Під час оцінки громади були виявлені **проблемні сфери громади**, які були оцінені за найменшими балами. Найгірше оцінено респондентами фізична безпека, доступ до фінансування.

4. Робота місцевої влади у сфері підтримки економічного розвитку та залучення інвестицій була оцінена респондентами таким чином: 64,3% визначили таку роботу добре, як задовільну - 14,3%, 14,3% не мали думки. Загалом баланс позитивних та негативних відповідей свідчить про достатній рівень співпраці місцевої влади та бізнесу у напрямку розвитку економічного потенціалу громади.

Серед **основних проблем** респонденти зазначили стан безпеки, військові дії, перебої із енергопостачанням та значні витрати на енергоносії, відсутність інфраструктури підтримки бізнесу, недостатність фінансування, а також незадовільний стан технічної та комунальної інфраструктури.

4. Які з чинників мають найбільш негативний вплив на розвиток бізнесу у громаді?

14 відповідей

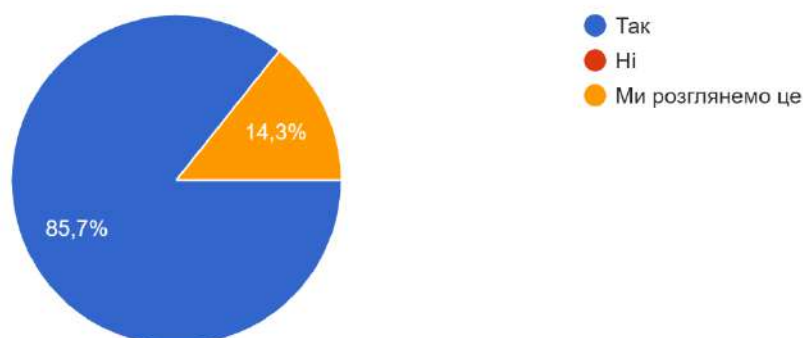

5. Серед причин локації бізнесу на території Новотроїцької СТГ основними було визначено сприятливе територіальне розташування і транспортне сполучення, достатню кількість споживачів.

6. Більшість опитаних респондентів розглядає гіпотетичну можливість розвитку бізнесу на території громади або планує розвивати бізнес у Новотроїцькій громаді в майбутньому.

6. Чи плануєте Ви відновити/розширити/розвивати Ваш бізнес в межах громади?

14 відповідей

7. 57,1% із числа опитаних зазначили, що їх підприємства використовували земельні ділянки для виробничої діяльності.

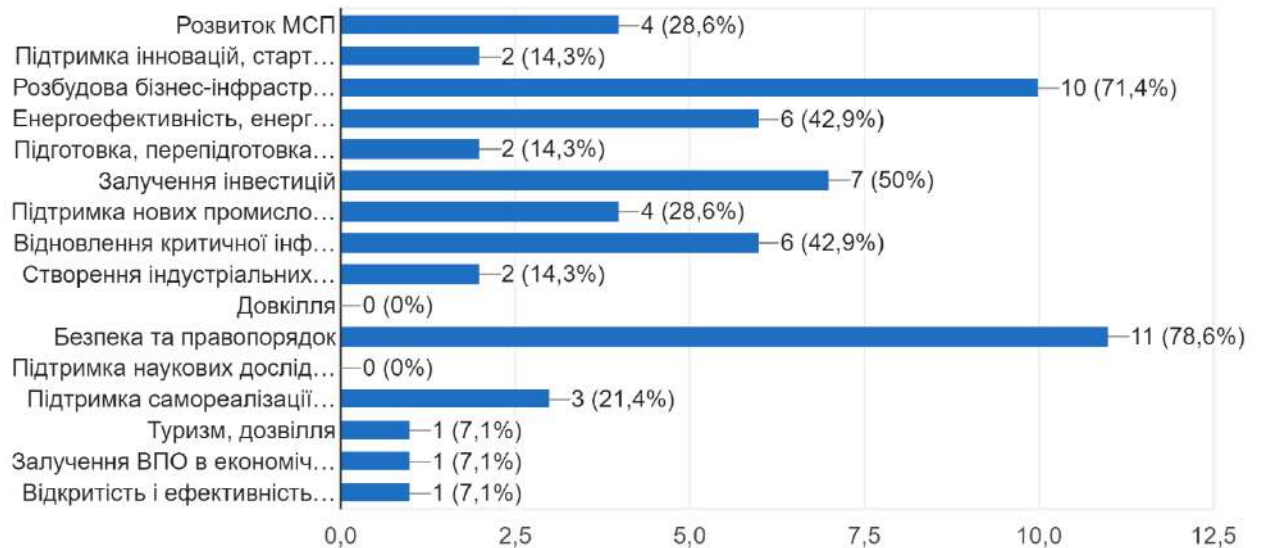
9. Більшість із опитаних респондентів зазначили, що вони не **зацікавлені** у використанні ресурсів (працівників, земельних ділянок, будівель, споруд, обладнання тощо) підприємств, які припиняють/припинили свою роботу, для створення нового / розширення власного бізнесу.

10. Вирішити зазначені проблеми можливо завдяки планувальним діям в рамках **визначених респондентами пріоритетів**, найбільш визначальними з яких є: відновлення критичної інфраструктури, залучення інвестицій, розбудова бізнес-інфраструктури, підтримка нових промислових виробництв, енергоефективність та

енергозбереження, безпека та правопорядок тощо. Ключовими секторами економіки (галуззями) відновлення при цьому мають стати АПК, харчова та переробна промисловість, торгівля та сфера послуг, альтернативна енергетика.

11. Якими є найважливіші НАПРЯМИ економічного відновлення та розвитку Вашої громади?

14 відповідей

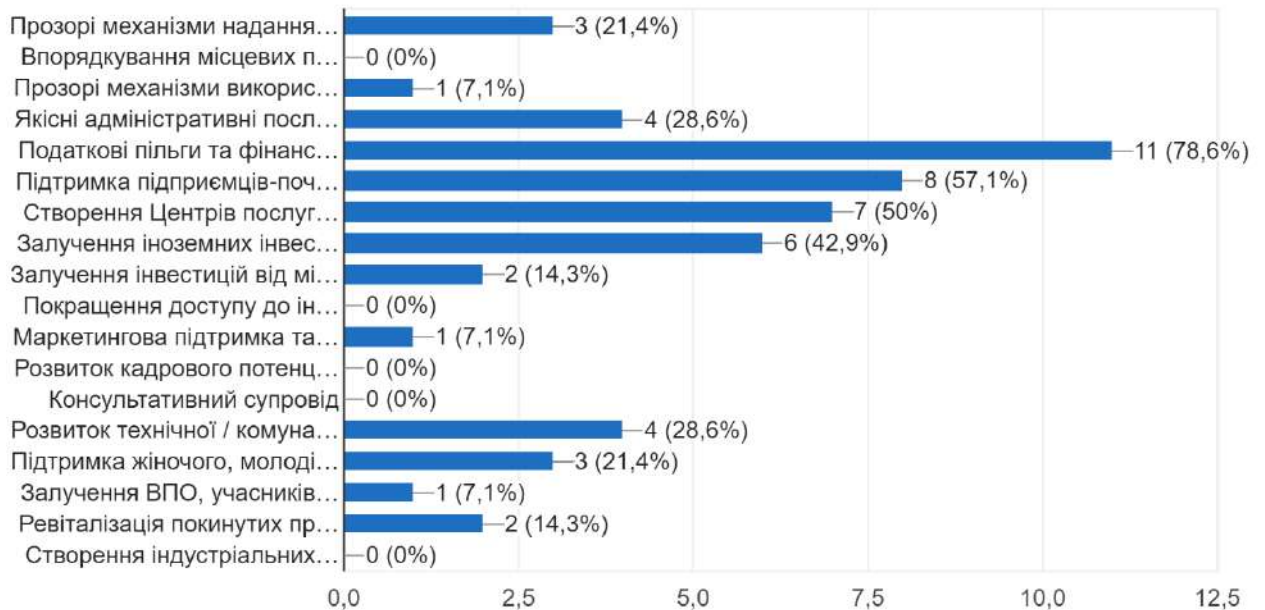
11. На думку респондентів ефективний розвиток громади не можливий без врахування безпекових питань, відновлення критичної інфраструктури, відбудови житла та соціальної інфраструктури. Важливим при цьому також має бути підтримка МСБ місцевою владою та припинення військових дій (обстрілів громади).

13. На думку респондентів, основну увагу при розробленні Плану відновлення та розвитку варто враховувати безпекову ситуацію, поточний стан та можливість відновлення інфраструктури, реальні потреби та можливості залучення ресурсів, інвестицій, людський капітал (як кадрове забезпечення, так і як елемент формування кінцевого попиту, проектам із відновлення критичної інфраструктури, промислового комплексу, житлового фонду. Серед інших було визначено потребу у створенні центру підтримки бізнесу, якісних адміністративних послугах, сприяння розвитку переробки продукції агросектору, безпековим питанням.

14. Для успішного розвитку бізнесу опитані респонденти зазначили, що потребують доступного фінансування (у т.ч. доступних кредитів), вирішення безпекових питань, відновлення критичної інфраструктури, повернення населення (у т.ч. працівників).

13. Які інструменти / види підтримки необхідно впроваджувати для здійснення відновлення та розвитку місцевої економіки та сприяння розвитку бізнесу?

14 відповідей

Висновки за результатами опитування мешканців Новотроїцької селищної територіальної громади

1. **Мешканці громади** є найактивнішою групою, яка взяла участь в опитуванні (отримано 114 анкет).

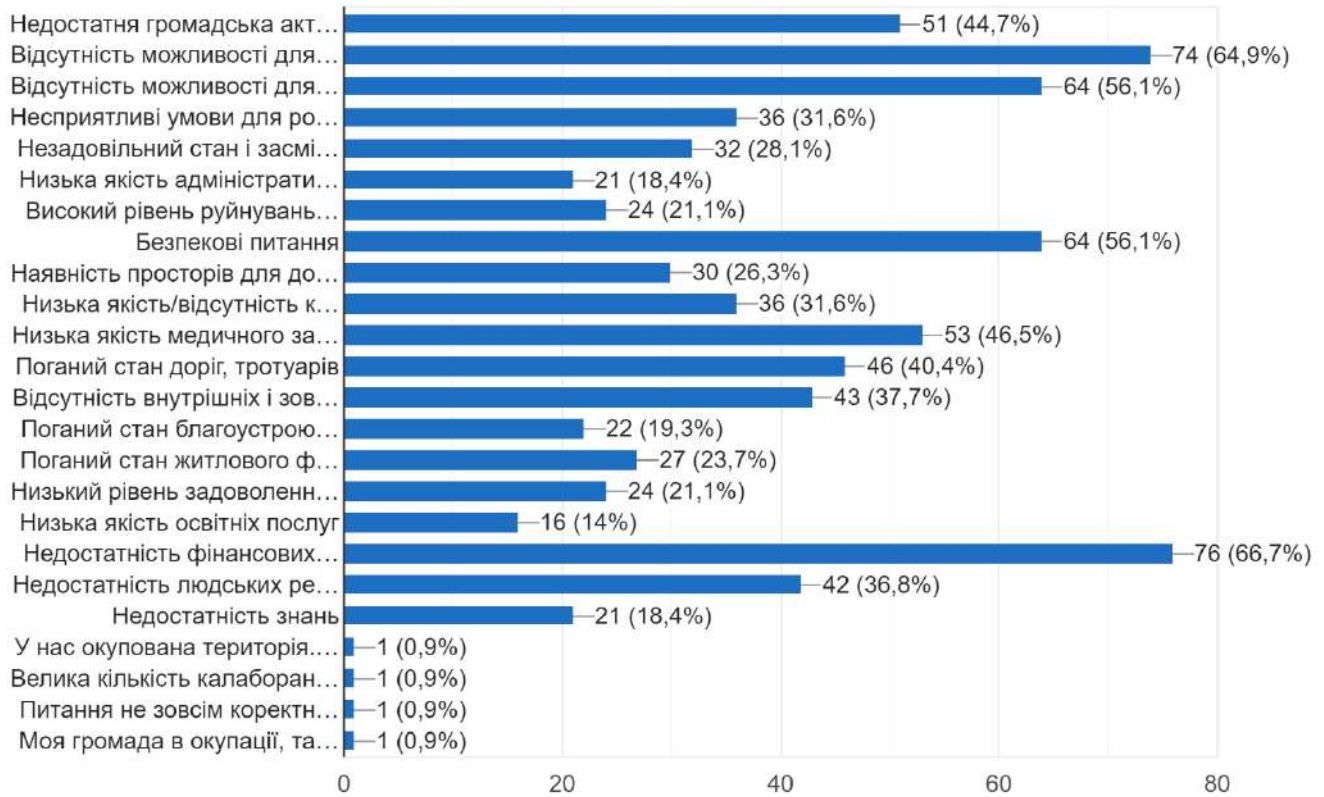
2. Вибірка здійснена на принципах гендерного балансу та відображення думки всіх вікових категорій громадян. У той же час, переважну частину опитуваних склали жінки – 74,6% респондентів.

3. Під час оцінки громади були виявлені **проблемні сфери громади**, які були оцінені за найменшими балами. Загалом найгірше оцінено респондентами економічний потенціал (наявність вакансій), фізична безпека, доступність зв'язку, відкритість влади.

4. Серед **основних проблем** респонденти зазначили безпекові питання, відсутність можливості до працевлаштування (безробіття), високий рівень руйнувань у громаді, недостатність фінансових ресурсів, поганий стан доріг, тротуарів, відсутність можливості для самореалізації молоді, низька якість медичного забезпечення; відсутність внутрішніх і зовнішніх інвестицій, недостатня громадська активність мешканців, тощо.

2. Які з чинників / проблем мають найбільш негативний вплив на розвиток Вашої громади після деокупації (звільнення) або активних бойових дій? (Виберіть варіанти)

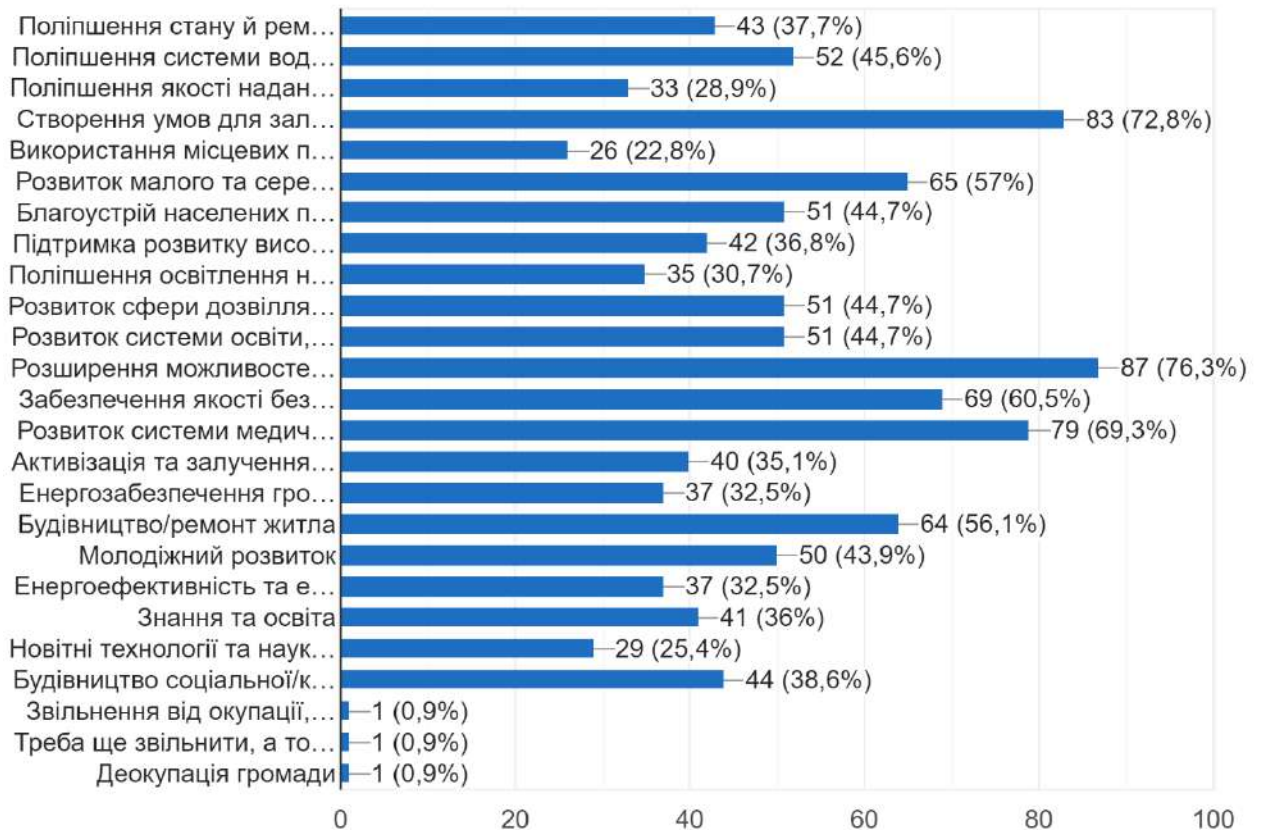
114 відповідей

5. Вирішити зазначені проблеми можливо завдяки планувальним діям в рамках визначених респондентами пріоритетів, найбільш переконливими з яких є: розширення можливостей для працевлаштування, створення умов для залучення інвестицій, будівництво/ремонт житла, поліпшення системи водопостачання та водовідведення, благоустрій населених пунктів громади, поліпшення стану і ремонт доріг, будівництво соціальної/комунальної інфраструктури тощо.

3. Які завдання / напрями є найважливішими для відновлення/розвитку Вашої громади?
(Виберіть варіанти)

114 відповідей

6. Респонденти показали високий рівень готовності до відновлення громади. Попри анонімність опитувальника, більшість респондентів вказали свої контакти та готовність долучитись до відновлення Новотроїцької територіальної громади зараз або згодом.

7. Серед **прийнятних форм (інструментів)** участі громадськості у відновленні та розвитку громади, яким респонденти надають переваги – це:

- фізична допомога у прибиранні та відновленні громади (50% респондентів);
- участь у різних активностях на волонтерських засадах (39,5%);
- надання послуг/допомоги населенню (35,1%);
- освітня діяльність, проведення тренінгів (34,2%)
- гуманітарна діяльність тощо.

8. Серед основних висловлювань респондентів щодо ключових напрямів розвитку громади значною є частка узагальнення (зокрема «кращою», «квітучою та розвинутою», «процвітаючою», «успішною» тощо) Разом з тим, серед конкретних побажань виділяються «відновлення інфраструктури», «відновлення зрошувальної системи», «газифікація громади», «залучення фінансових інвестицій», «формування розвиненої гуманітарної, соціальної, розважальної та спортивної інфраструктури», «розвиток туристичного потенціалу» тощо.

9. Серед проблем, які були зазначені респондентами як додаткові та які необхідно узяти до уваги під час планування – підвищення прозорості і підзвітності влади, забезпечення мешканців зв'язком та комунальними послугами, відбудова локацій для відпочинку із урахуванням інклюзивності, відновлення економічного потенціалу, у тому числі за рахунок інвестиційного ресурсу (газифікація населених пунктів громади, створення, відновлення та розвиток промислових об'єктів, залучення коштів інвесторів, бізнесу, збільшення робочих місць), а також відновлення житлового фонду.

10. На питання "Що необхідно відновити в першу чергу?" більшість респондентів відмітили відновлення критичної та соціальної інфраструктури та житлового фонду.

11. На питання "Що не потрібно відновлювати в першу чергу?" майже 27% респондентів зазначили що потрібно відновити все; 21 % респондентів не визначились; 12 % респондентів вказали що не потрібно відновлювати зруйновані повністю об'єкти, декілька респондентів вказали що не потрібно відновлювати бари, кафе, також наявні побажання щодо демонтажу (вилучення) з публічного простору окремих елементів пам'ятників, пам'ятних знаків, що містять символіку російської імперської політики.